

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ 1

PORTFOLIO ΜΑΘΗΤΗ/ΡΙΑΣ

ΠΟΙΟΣ/ΠΟΙΑ ΕΙΜΑΙ

Όνομα :

Επώνυμο :

Τάξη : ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οικολογία

Κοινωνικές Επιστήμες: Σχέση με Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον

«Προσέχω τι πετώ, ανακυκλώνω ότι μπορώ»

Ελένη Λέκκα

Ελένη Ζυγογιάννη

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων:
Στοχοθεσία των εργαστηρίων, δράσεις και υλικό εφόρμησης,
επέκτασης, γενίκευσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	2 ^ο Νηπιαγωγείο Αυλώνα	ΤΜΗΜΑ 1	ΣΧΟΛ.ΕΤΟΣ:2022-23 26/04/23-30/05/23
Θεματική	Φροντίζω το περιβάλλον	Υποθεματική 	Κοινωνικές Επιστήμες: Σχέση με Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον Οικολογία
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ	Νηπιαγωγείο		

Τίτλος «Προσέχω τι πετώ, ανακυκλώνω ότι μπορώ»

Δεξιότητες μάθησης του 21ου αιώνα 4cs:

Κριτική σκέψη
Επικοινωνία
Συνεργασία
ΤΠΕ

Δεξιότητες του νου:

Ρουτίνες σκέψης, ιδέες
& λύσεις για την προστασία του
περιβάλλοντος, κατασκευές,
παιχνίδια, εφαρμογές σχετικά
με την ανακύκλωση

Δεξιότητες Ζωής:

Ενσυναίσθηση, ευαισθησία σε περιβαλλοντικά
ζητήματα, πρακτικές διαχείρισης απορριμμάτων

Υποθεματικές: Δημιουργική σκέψη, οργανωτική ικανότητα, περιβαλλοντική ευαισθησία

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Το θεματικό πεδίο «Παιδί, εαυτός και κοινωνία», περιλαμβάνει την υποθεματική ενότητα «Κοινωνικές Επιστήμες», η οποία περιέχει την υποενότητα «Σχέση με Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον».</p> <p>Ο μαθητής/ρια εν γένει μέσω των κάτωθι δράσεων, καθίσταται ικανός/ή:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να αντιλαμβάνεται την εξάρτηση του ανθρώπου από τη φύση και τις επιδράσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας σ' αυτήν • να εντοπίζει συμπεριφορές που θέτουν σε κίνδυνο το περιβάλλον και να προτείνει λύσεις για την προστασία του • να προτείνει πρακτικές διαχείρισης απορριμμάτων • να αναγνωρίζει τους κάδους απορριμμάτων και συγκεκριμένα να διακρίνει τους κάδους ανακύκλωσης • να επιλέγει τρόπους μείωσης των απορριμμάτων ή επαναχρησιμοποίησης προϊόντων, ανακυκλώνοντας στο σπίτι και στο σχολείο • να δρα θετικά με πρόθεση την αναβάθμιση του περιβάλλοντος στο σπίτι, στο σχολείο, στη γειτονιά • να συνεργάζεται με τους συμμαθητές/τριες εκφράζοντας προφορικά ιδέες ή λύσεις σχετικά την ανακύκλωση, σε 	<p>Φροντίζω το περιβάλλον</p> <p>«Προσέχω τι πετώ, ανακυκλώνω ότι μπορώ»</p> <p>Γνωριμία με τα ανακυκλώσιμα υλικά</p> <p>1</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Στον κύκλο της παρεούλας έχουν τοποθετηθεί υλικά που ανακυκλώνονται, τόσο στο κέντρο της, όσο και σε φωτογραφίες. Τίθενται τα ερωτήματα: «Γνωρίζετε κάποια από αυτά τα αντικείμενα; Αν ναι, δείξτε ένα στην ομάδα και πείτε το όνομά του. Μήπως πάλι γνωρίζετε από τι υλικό είναι φτιαγμένο;» Τα νήπια ανταποκρίθηκαν και έδωσαν απαντήσεις όπως: «Αυτό είναι τουβλάκι και είναι πλαστικό», «Εκείνο είναι μπουκάλι και είναι από γυαλί φτιαγμένο», «Αυτή είναι σακούλα από χαρτί», «Αυτό είναι ένα κουτί αναψυκτικού και είναι μεταλλικό». • Στη συνέχεια, παρατηρήσαμε ξανά τις εικόνες και αφού δείξαμε τα αντικείμενα που περιείχαν ένα προς ένα, διαπιστώσαμε ότι ήταν κατηγοριοποιημένα σε ομάδες δηλαδή στα αντικείμενα από πλαστικό ή γυαλί ή χαρτί ή αλουμίνιο ή λευκοσίδηρο. • Έπειτα είδαμε εικόνες με ξέχειλους πράσινους κάδους και πεζοδρόμια γεμάτα σκουπίδια, καθώς και εικόνες από σκουπιδιάρικα και χωματερές. Τότε αναρωτηθήκαμε: «Τι μπορούμε να κάνουμε για να αλλάξει αυτή η εικόνα; Αλήθεια όλα τα σκουπίδια χρειάζεται να

δράσεις ομαδικές στην τάξη, για την προώθηση καλών πρακτικών που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος και του πλανήτη μας.

- να αναδεικνύει τη δημιουργικότητά του μέσα από κατασκευές με άχρηστα υλικά
- να αναπτύξει οικολογική συνείδηση
- να αναζητά και να επιλέγει κατάλληλες πληροφορίες στο διαδίκτυο

να φτάνουν στις χωματερές»; «Τι θα ήταν καλύτερο για την πόλη μας, το περιβάλλον αλλά και τον πλανήτη μας»;

- Τότε, εικόνες από κάδους ανακύκλωσης παρουσιάστηκαν στην ομάδα και τα παιδιά στάθηκαν να τους παρατηρήσουν. Τέθηκαν ερωτήσεις, έγιναν προτάσεις, ακούστηκαν ιδέες και απόψεις. Τα νήπια γνώριζαν ήδη για τους μπλε κάδους και κάποια συζήτησαν για την ανακύκλωση. Τότε κατανόησαν ότι οι ομάδες αντικειμένων που παρατηρούσαν πριν, αφορούν σε υλικά που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν και από απορρίμματα μετατρέπονται σε πρώτες ύλες, από τις οποίες παράγονται νέα προϊόντα. Ανακύκλωση δηλαδή σημαίνει νέα ζωή σε άχρηστα αντικείμενα! «Ναι! Αυτό θα μας βοηθούσε πολύ» σκέφτηκαν.

	<p>Η ΚΥΡΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ</p> <p style="text-align: center;">2</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Στον κύκλο μας παρουσιάστηκε το παραμύθι «Η κυρία Ανακύκλωση και οι φίλοι της» της Καραγιάννη Τόλκα Ματούλας. Τα μπουκάλια, τα τενεκεδάκια και τα χαρτιά έχουν μεγάλη στεναχώρια. Όλα χρησιμοποιημένα και πεταμένα αισθάνονται πλέον άχρηστα, μέχρι που η εφημερίδα φέρνει τα καλά τα νέα. . . Ανακύκλωση! • Με αφορμή τα καλά νέα, μιλήσαμε για τους κάδους ανακύκλωσης που κάποιοι Δήμοι τοποθετούν ώστε να ανακυκλώνονται ξεχωριστά το χαρτί, το γυαλί, το πλαστικό ή τα μεταλλικά αντικείμενα. Για εκείνους που ανακυκλώνουν το σπιτικό τηγανέλαιο, ρούχα, υποδήματα και τέλος είπαμε για την κομποστοποίηση. • Παρακολουθήσαμε βίντεο «Μαθαίνουμε για την ανακύκλωση» https://youtu.be/2oJiCHFOXHA και ακούσαμε το τραγούδι «Παιδική Χορωδία Σπύρου Λάμπρου - Ανακύκλωση Official Audio Video (HQ)» https://www.youtube.com/watch?v=ByP9nkcqmd8 • Ολοκληρώσαμε κάνοντας μια μικρή αναφορά στα στάδια της ανακύκλωσης: Συλλογή- Αποκομιδή- Διαχωρισμός- Συμπύεση-Επαναχρησιμοποίηση
--	---	---

Παίζοντας και ανακυκλώνοντας

3

- Τοποθετήθηκαν στον κύκλο μας 2 ασπρόμαυρες εικόνες κάδων και διάφορα απορρίμματα, ανακυκλώσιμα και μη.
«Σε ποιον όμως θα πετάξουμε τα ανακυκλώσιμα υλικά; Πως θα το καταλάβουμε»;
Παρατηρήσαμε ότι στον έναν από τους δύο είχε ένα σύμβολο που έμοιαζε με βελάκια να σχηματίζουν έναν κύκλο. Είπαμε ότι αυτό είναι το σήμα της ανακύκλωσης.
Τα νήπια συμπέραναν ότι εκεί θα πετάξουμε τα υλικά που ανακυκλώνονται και στον άλλον τα υπόλοιπα σκουπίδια.
- Τα παιδιά χωρίστηκαν σε μικρές ομάδες και συνεργάστηκαν στο παιχνίδι κατηγοριοποίησης των απορριμμάτων.
- Παίξαμε κουίζ όπως «Ερωτήσεις για την ανακύκλωση»
<https://wordwall.net/el/resource/16023317/%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7>
- Ανακύκλωση
<https://wordwall.net/nl/resource/27271967/%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7>
- Εξηγήσαμε πως στον κάδο της ανακύκλωσης όλα τα υλικά τα ρίχνουμε χύμα, αφού πρώτα τα έχουμε καθαρίσει.
- Έγινε μια σύντομη αναφορά στον τρόπο που ο άνθρωπος μολύνει το περιβάλλον μέσω π.χ. της ανάπτυξης της βιομηχανίας, της υπερβολικής χρήσης αυτοκινήτων, καθώς

ελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα διάφορα επιβλαβή για τους οργανισμούς αέρια. Είπαμε πως τα καυσαέρια, διάφορες άλλες ουσίες (π.χ. εντομοκτόνα, παρασιτοκτόνα), ακτινοβολίες (π.χ. ραδιενέργεια) και άλλες μορφές ενέργειας που απελευθερώνονται από ποικίλες δραστηριότητες του ανθρώπου ονομάζονται **ρύποι**. Αυτοί προκαλούν προβλήματα όπως αυτό του φαινομένου του Θερμοκηπίου, οπότε και έγινε σύντομη αναφορά στην τρύπα του όζοντος.

**Η μόλυνση των
θαλάσσιων υδάτων
και ο ρόλος του
πλαστικού**

4

- Τα θαλάσσια σκουπίδια αποτελούν μία σοβαρή απειλή για την θαλάσσια ζωή. Με αφορμή μια αφίσα στη οποία ένας γλάρος ζητούσε από τους ανθρώπους να είναι προσεκτικοί με το μήνυμα «Όχι σκουπίδια, όχι πλαστικά σε θάλασσες και ακτές», είπαμε πως θαλάσσια σκουπίδια είναι οποιοδήποτε ανθρώπινο αντικείμενο το οποίο βρίσκεται στην θάλασσα, ενώ δεν ανήκει σε αυτή. Συνήθως, καταλήγουν κατά λάθος ή και επίτηδες σ' ένα σημείο μιας θάλασσας ή ενός ωκεανού, ωστόσο δεν μένουν σ' αυτό το σημείο. Τα πλαστικά σκουπίδια ως απόβλητα συσσωρεύονται σε περιοχές του ωκεανού, όπου οι άνεμοι δημιουργούν κυκλικά ρεύματα, γνωστά ως **gyres**. Τα νήπια προβληματίστηκαν όταν άκουσαν ότι οι προδιαγραφές ποιότητας και αντοχής των περισσότερων πλαστικών, έχουν ως αποτέλεσμα ορισμένα πλαστικά αντικείμενα να μπορούν να υπάρχουν σε κάποια μορφή εκατοντάδες χρόνια μέχρι να βιοδιασπαστούν.

Είπαμε πως τα θαλάσσια ζώα δεν καταλαβαίνουν ότι βλέπουν σκουπίδια και τα τρώνε. Π.χ. Οι χελώνες δεν μπορούν να διακρίνουν μεταξύ μιας πλαστικής σακούλας και μια μέδουσας, η οποία μπορεί να αποτελεί μέρος της διατροφής τους. Επίσης, μεγαλύτερα κομμάτια πλαστικού μπορούν επίσης να βλάψουν τα πεπτικά συστήματα των θαλάσσιων πτηνών και των φαλαινών.

Τα παιδιά εντόπισαν από την εμπειρία τους στις παραλίες το καλοκαίρι τι σκουπίδια συνήθως βλέπουν έξω από τους κάδους και αποφάσισαν να γίνουν οι σούπερ ήρωες των ακτών αυτό το καλοκαίρι.

- Η Γη μας χρειάζεται! Μα εμείς τη χρειαζόμαστε περισσότερο! Τι κάνουν όμως οι περισσότεροι άνθρωποι; Τα νήπια κλήθηκαν να προβληματιστούν για την ανθρώπινη δράση σε σχέση με το περιβάλλον και να σκεφτούν κίνητρα για την αναζήτηση λύσεων στα θέματα της διαχείρισης των απορριμμάτων, της μείωσης του υπερκαταναλωτισμού, στην επαναχρησιμοποίηση των απορριμμάτων, καθώς και στη επαφή και γνωριμία με όλα τα υλικά που μπορούν να ανακυκλωθούν (πλαστικό, γυαλί, μέταλλο, χαρτί, μπαταρίες, ηλεκτρικές συσκευές, αυτοκίνητα, λάστιχα...) Πρωταγωνιστές είναι ο Αναπλαγαλούχα, ο οποίος με το όνομά του, μας προτρέπει να ανακυκλώσουμε πλαστικό, γυαλί, αλουμίνιο και χαρτί. Έτσι, ξεκινήσαμε και εμείς τις δικές μας ανακυκλοπεριπέτειες!

**Οι περιπέτειες του
ΑΝΑΠΛΑΓΥΑΛΟΥΧΑ**

5

**Δημιουργία
ομαδικού collage
«Πρασινοφαταού-
λης εναντίον
Μπλεδιαλεχτοκα-
δούλη»**

6

- Τα νήπια αναζήτησαν στον ηλεκτρονικό υπολογιστή ανακυκλώσιμα και μη υλικά.
Με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού τα τύπωσαν. Στη συνέχεια μοιράστηκαν σε όλους/ες και με τα ψαλιδάκια κόπηκαν και ανακατεύτηκαν.
Τα παιδιά έγιναν μικρές ομάδες με στόχο τη δημιουργία ενός collage, στο οποίο θα αποτυπώνονταν τα σκουπίδια που πετάμε στον απλό κάδο και τα σκουπίδια που πετάμε στον κάδο της ανακύκλωσης.
Με παιγνιώδη τρόπο τα παιδιά αναζητούσαν τα σκουπίδια που θα τάζαν στον Πρασινοφαταούλη και εκείνα που θα έδιναν στον κ. Μπλεδιαλεχτοκαδούλη.
Η δυσκολία ήταν ότι τα «σκουπίδια» και τα ανακυκλώσιμα υλικά ήταν ανακατεμένα. Εμπρός λοιπόν! Ας σκεφτούμε γρήγορα! Παίζοντας, δημιουργούσαν και στην ουσία ομαδοποιούσαν ανακυκλώσιμα και μη υλικά.

Στέλνω ένα μήνυμα
για την προστασία
του περιβάλλοντος
«Ανακύκλωση
αρχίζει και η Γη όλη
ανθίζει»

7

- Γράψαμε τη λέξη
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ!
και όλοι/ες είπαμε ένα
σύνθημα.
Τα συνθήματά μας
βοηθούν να θυμόμαστε
με ποιους άλλους
τρόπους μπορούμε να
συμβάλλουμε στην
προστασία του
περιβάλλοντος. Να
λοιπόν κάποια από
αυτά:
«Περιορίσε όσο
μπορείς το χαρτί που
χρησιμοποιείς»!

«Όταν κάνεις ένα
ντουζάκι μην σπαταλάς
πολύ νεράκι»!

«Ποιος τα φώτα άραγε
ανάβει όταν έξω ο
ήλιος λάμπει»;

«Παντού σκουπίδια και
βρωμιά, που να χάθηκε
της Γης η ομορφιά»;

«Τη Γη αγαπώ,
ανακυκλώνω και εγώ»!

«Ανακύκλωση αρχίζει
και η Γη όλη ανθίζει».

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

- «Μαθαίνουμε για την ανακύκλωση»
<https://youtu.be/2oJiCHFOXHA>
- Ανακύκλωση «Πέππα το γουρουνάκι»
https://youtu.be/e9Tlkk_dJdU
- Παιδική Χορωδία Σπύρου Λάμπρου - Ανακύκλωση | Official Audio Video (HQ)
<https://www.youtube.com/watch?v=ByP9nkcqmd8>
- Κάδος μπλέ-kados mple-παιδικό τραγούδι
<https://youtu.be/H0e3D7wHoxU>
- Βρες τις διαφορές στις εικόνες με τα σκουπίδια!
<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-10970>
- «Ερωτήσεις για την ανακύκλωση»
<https://wordwall.net/el/resource/16023317/%CE%B5%CF%81%CF%89%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7>
- Περιβάλλον/Ανακύκλωση
<https://wordwall.net/el/resource/17434452/%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%B2%CE%AC%CE%BB%CE%BB%CE%BF%CE%BD-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7>
- Ανακύκλωση
<https://wordwall.net/nl/resource/29558037/%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7>
- Ανακύκλωση / Σύντομο κουίζ
<https://wordwall.net/nl/resource/27271967/%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CF%89%CF%83%CE%B7>
- Ας ανακυκλώσουμε σωστά!
<https://learningapps.org/watch?v=pqcxqzgj521>
- Διαδικασία ανακύκλωσης
<https://learningapps.org/view15851654>
- «Η κυρία Ανακύκλωση και οι φίλοι της» - Καραγιάννη Τόλκα Ματούλα
- «Οι περιπέτειες του Αναπλαγουαλούχα»

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Γνωρίζω την έννοια της ανακύκλωσης; Κατανοώ τη χρησιμότητά της;				
Γνωρίζω τη σήμανση της ανακύκλωσης;				
Διακρίνω τις κατηγορίες των ανακυκλώσιμων υλικών; Αναγνωρίζω τους κάδους ανακύκλωσης;				
Αντιλαμβάνομαι ποιες ανθρώπινες δράσεις μολύνουν το περιβάλλον;				
Μπορώ να σκεφτώ τρόπους που βοηθούν το περιβάλλον και τον πλανήτη και να τους περιγράψω;				
Μπορώ να γίνω δημιουργικός/ή χρησιμοποιώντας άχρηστα υλικά;				
Ακολουθώ τους κανόνες συνεργασίας στην ομάδα;				
Μπορώ να εκφράσω προφορικά ιδέες, σκέψεις και συναισθήματα;				
Μπορώ να αξιοποιήσω ψηφιακό εργαλείο με την παρουσία ενήλικα (αριστερό κλικ ή/και σύρε - άσε)				
Νιώθω ότι μπορώ να βοηθήσω στο σπίτι ή στο σχολείο στην κατηγοριοποίηση των απορριμμάτων σε ανακυκλώσιμα και μη, και να εφαρμόσω την ανακύκλωση στην καθημερινότητά μου;				
Συμμετείχα ενεργά και με υπομονή σε όλες τις δράσεις (φύλλα εργασίας, κουίζ, δημιουργικές κατασκευές);				